

ОПШТИНА БОСИЛЕГРАД

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ
ОДЛУКУ О БУЏЕТУ за 2024.
годину

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2024. годину
 - Шта се променило у односу на 2023. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2024. годину
 - Шта се променило у односу на 2023. годину?
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
 - Најважнији капитални пројекти
 - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Босилеград за 2024. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Босилеграда у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Владимир Захаријев
Председник општине

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинска управа

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Туристичка организација Босилеград
- Предшколска установа Дечја Радост
- Установа Центар Културе Босилеград
- Народна Библиотека Христо Ботев
- Месне заједнице

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (Основна школа и Гимназија)
- Здравствене институције (Дом здравља и Апотека)
- Јавна предузећа и буџетски фондови
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуగа те политike и развоја је управо буџет општине.

Приликом дефинисања овог, за општину Босилеград најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

На основу чега се доноси буџет?

Закони и прописи:

Закон о финансирању локалне самоуправе,

Закон о буџетском систему,

Закон о локалној самоуправи,

Упутство Министарства финансија за припрему одлуке о буџету за 2024. годину и др.

Сви посебни прописи којима су утврђене надлежности ЈЛС

Стратешки документи:

Стратегија развоја

Акциони планови за појединачне области

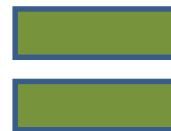
Потребе буџетских корисника

Започети пројекти из ранијих година

Остварење прошлогодишњег буџета

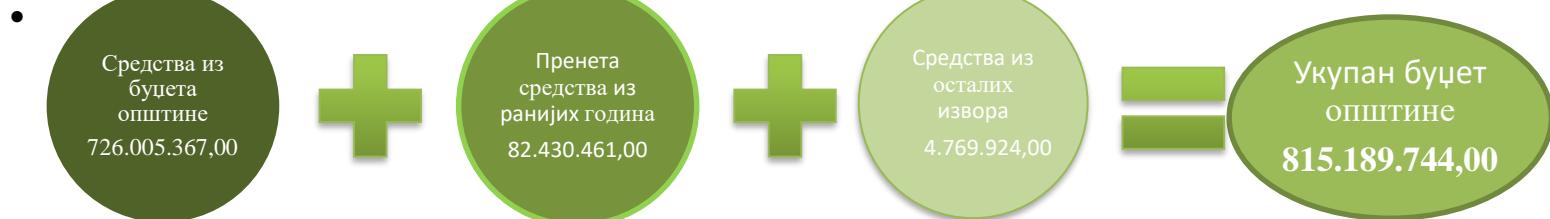
Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања општине Босилеград за 2024. годину износе

815.189.744,00 динара

- Одлуком о буџету општине Босилеград за 2024. годину планирана су средства из буџета општине у износу од 726.005.367,00 динара, пренета средства из ранијих година у износу од 82.430.461,00 динара, средства из сопствених извора у износу од 1.983.992,00 динара и средства из донација у износу од 4.769.924,00 динара

Шта су приходи и примања буџета?

Порески приходи

- Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге зауврат

Донације и трансфери

- **Донације** се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити **наменски** (за тачно утврђене намене) или **ненаменски** (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе).

Непорески приходи

- Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорних или законских одредби (казне и пенали)

Примања од продaje нефинансијске имовине

- Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву општине.

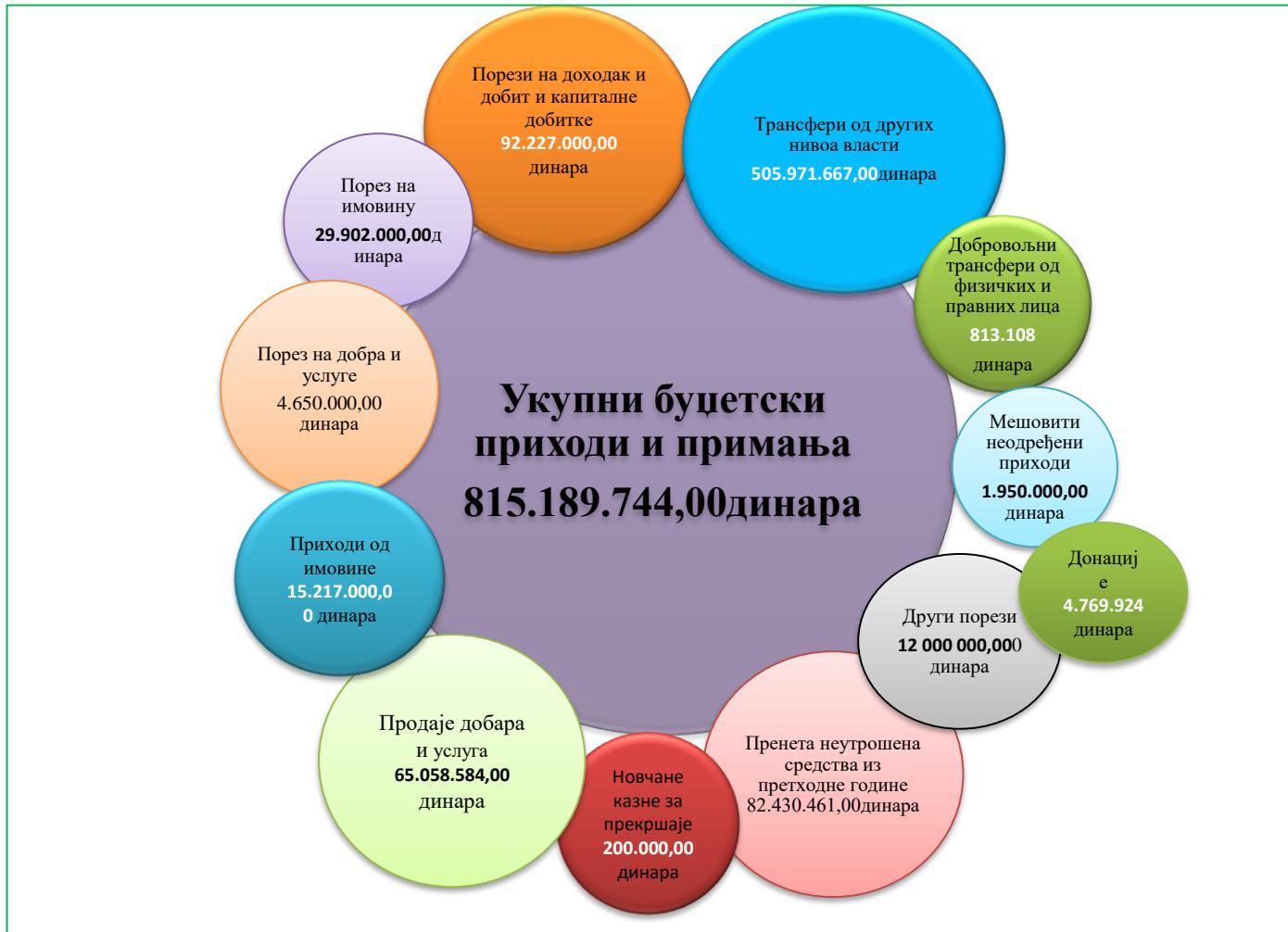
Примања од задуживања и продaje финансијске имовине

- Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа општина. Примања од продaje финансијске имовине представљају приливе по основу продaje домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа општина

Пренета средства из ранијих година

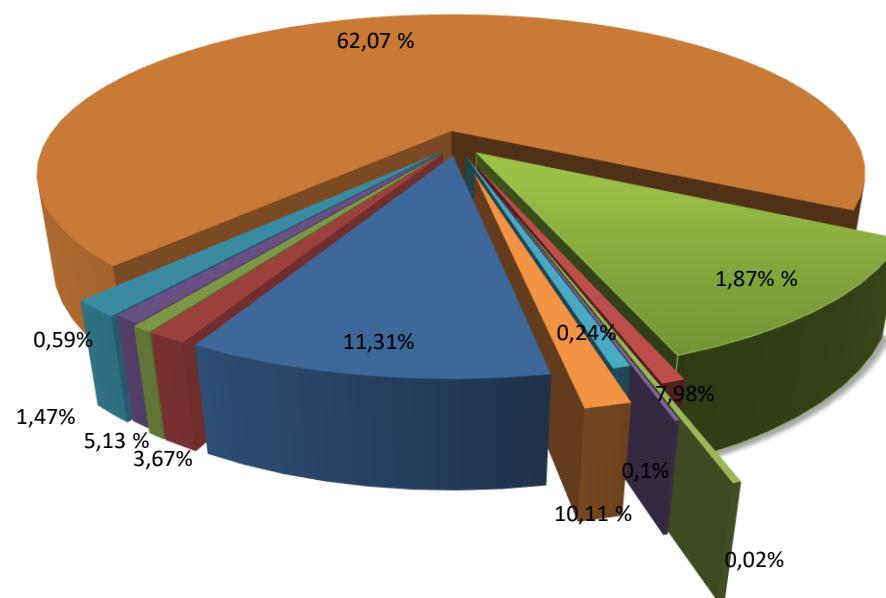
- Представљају вишак прихода буџета општине који нису потрошени у претходној буџетској години и пренета неутрошена наменска средства

Структура планираних прихода и примања за 2024. годину

Структура планираних прихода и примања за 2024. годину

■ порези на доходак и добит и капиталне добитке	■ порез на имовину
■ порез на добра и услуге	■ други порези
■ донације од меѓународних организација	■ трансфери од осталих нивоа власти
■ приходи од имовине	■ продажа добра и услуга
■ новчане казне за прекршаје	■ доброволјни трансфери од физичких и правних лица
■ остали општински приходи	■ пренета средства ихз претходне године

Шта се променило у односу на 2023. годину?

- Укупни приходи и примања наше општине у 2024. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2023. годину за **36.450.661,00** динара, односно за **4,68%**.
 - Пренета неутрошена средства из претходне године су повећана за 14.838.964,00 динара.
 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица су повећани за 147.502,00 динара
 - Трансфери од других нивоа власти су повећани за 91.561.699,00динара.

- Мешовити и неодређени приходи су смањени за 966.387,00 динара
- Донације од међународних организација у крист општине су смањене за 30.371.090,00 динара
- Порез на добра и услуге је смањен за 150.000,00динара.
- Приходи од продаје добара и услуга су смањени за 18.968.715,00 динара
- Новчане казне и прекршаји су смањени за 1.300.000,00 динара
- Приходи од имовине су смањени за 18.428.000,00 динара

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2024. години из буџета износе:

815.189.744,00
динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издавају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2024. годину

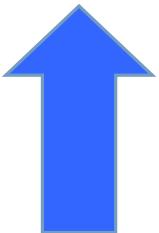
Структура планираних расхода и издатака буџета за 2024. годину

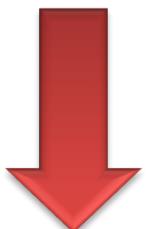
Шта се променило у односу на 2023. годину?

- Укупни трошкови наше општине у 2024. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2023. годину за **57.115.943,00** динара, односно за **8,09% %**.

- Расходи за запослене су повећани **38.533.680,00** динара;
- Расходи за коришћење роба и услуга повећани су за **19.589.803,00** динара
- Расходи за донације и трансфери осталим нивоима власти су повећани за **39.285.848,00,00** динара;
- Средства буџетске резерве су повећана за **5.359.694,00** динара

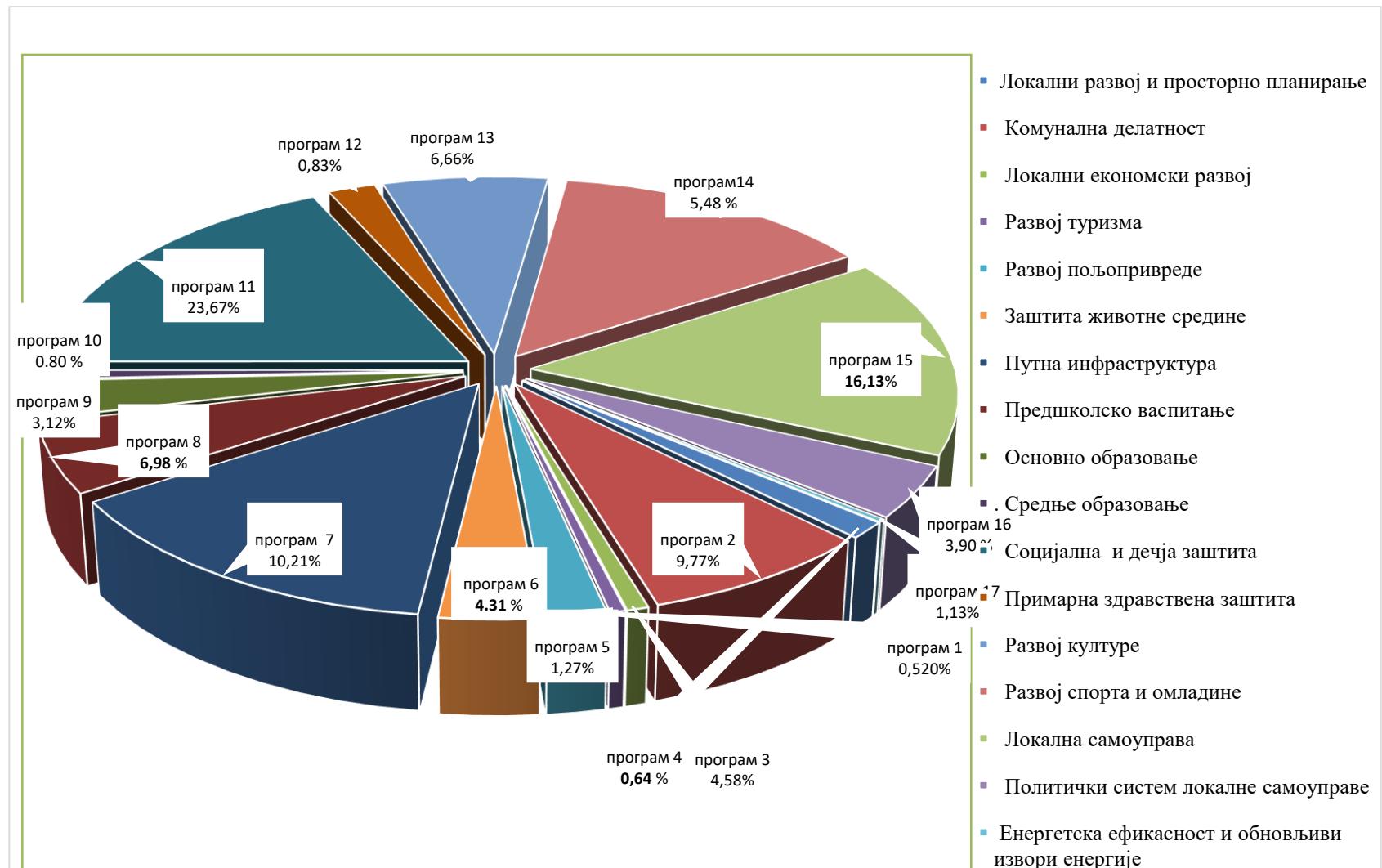
- Расходи за социјалну заштиту из буџета су смањени за **39.060.863,00** динара;
- Расходи за остале издатке смањени су за **133.211,00** динара
- Расходи за капиталне издатке су смањени за **27.735.874,00** динара

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2024. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	4.272.835,00	0,52
Програм 2. Комуналне делатности	79.684.376,00	9,77
Програм 3. Локални економски развој	37.322.147,00	4,58
Програм 4. Развој туризма	5.184.412,00	0,64
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	10.334.068,00	1,27
Програм 6. Заштита животне средине	35.160.118,00	4,31
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	83.207.000,00	10,21
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	56.890.895,00	6,98
Програм 9. Основно образовање и васпитање	25.400.000,00	3,12
Програм 10. Средње образовање и васпитање	6.480.840,00	0,80
Програм 11. Социјална и деција заштита	192.972.661,00	23,67
Програм 12. Здравствена заштита	6.800.000,00	0,83
Програм 13. Развој културе и информисања	54.279.338,00	6,66
Програм 14. Развој спорта и омладине	44.659.860,00	5,48
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	131.472.552,00	16,13
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	31.831.387,00	3,90
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	9.237.255,00	1,13
Укупни расходи по програмима	815.189.744,00	100,00

Структура расхода по буџетским програмима

Расходи буџета расподељени по директним индиректним буџетским корисницима

Р.бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2024. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	ДБК Скупштина општине	14.024.139,00	1,72
2.	ДБК Председник општине	5.662.817,00	0,69
3.	ДБК Општинско веће	20.344.431,00	2,50
4.	ДБК Општинска управа (пројекти и остали типови буџетских корисника уоквиру раздела оу)	663.237.570,00	81,36
5.	- ИБК Месне заједнице	1.415.000,00	0,17
6.	- ИБК Центар за културу Босилеград	37.157.411,00	4,56
7.	- ИБК Народна Библиотека Христо Ботев	15.078.069,00	1,85
8.	- ИБК Предшколска установа Дечја Радост	56.890.895,00	6,98
9.	- ИБК Туристичка организација	1.379.412,00	0,17
У К У П Н О:		815.189.744,00	100,00

опис	2024	2025	2026	Укупна вредност пројекта
А КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ				0,00
„Реконструкција фасаде, уградња система за вентилацију са рекуперацијом и замена постојећих светиљки ЛЕД светиљкама на згради општине Босилеград“	2.267.359,00			2.267.359,00
Набавка, замена, реконструкција и санација котларнице за греање у 2021 на територији општине Босилеград - Замена инсталације и набавка радијатора	2.469.896,00			2.469.896,00
Реализација пројекта унапређења енергетске ефикасности-реконструкција система јавног осветљења у општини Босилеград	4.500.000,00			
Ревизија плана превентивних мера и процене угроженоости од ел. Непогода	300.000,00	200.000,00		500.000,00
Завршетак изградње спортско-школске хале у Босилеграду (Пројекат незавршених радова...)	100,00	499.900,00		500.000,00
Завршетак изградње спортско-школске хале у Босилеграду (Пројекат незавршених радова...)	3.114.660,00			3.114.660,00
Завршетак изградње спортско-школске хале у Босилеграду (Пројекат незавршених радова- прикључак на електро,водоводну,канализациону и телекомуникациону мрежу)	100,00	699.900,00		700.000,00
Изградња градског базена у оквиру аква парка	1.000,00	50.000.000,00	68.700.000,00	118.701.000,00
Изградња авантуре парка	1.000,00			1.000,00
Реализација пројекта реновирање цркве у с. Извор (извор 15)	1.172.320,00			1.172.320,00
Реализација пројекта Изградња мале цркве у насељу Изворшица-	100,00	9.900,00		10.000,00
Реализација пројекта Изградња мале цркве у насељу Изворшица-	100,00	1.037.368,00		1.037.468,00
Капитално одржавање културно историјских споменика на територији општине	100,00	9.900,00		10.000,00
„Пренамена зграде бивше Ветеринарске станице у објекат социјалне заштите за смештај старијих, изнемоглих, социјално, породичном, сексуалном и другим терором угрожених лица у Босилеграду“	200.000,00			200.000,00
„Пренамена зграде бивше Ветеринарске станице у објекат социјалне заштите за смештај старијих, изнемоглих, социјално, породичном, сексуалном и другим терором угрожених лица у Босилеграду“	28.358.171,00			28.358.171,00
„Изградња улице изнад стадиона са западне стране од улице Душанове до улице Кеја Драговиштица према Рајчиловци“ у дужини од 350м перод реализације 2023-2025	1.000,00			1.000,00
„Изградња улице изнад стадиона са западне стране од улице Душанове до улице Кеја Драговиштица према Рајчиловци“ у дужини од 350м перод реализације 2020	1.000,00			1.000,00
„Изградња улице од улице Радничке до улице 22.децембар“ у дужини од 125м перод реализације 2023-2025	1.000,00	2.000.000,00		2.001.000,00
„Изградња улице од улице Радничке до улице 22.децембар“ у дужини од 100м перод реализације 2023	1.000,00			1.000,00
Модернизација улица уоквиру индустриске зоне Босилеград Средпољска и Изворшица у дужини од 2521м перод реализације 2023-2025	1.000,00	12.284.000,00	15.000.000,00	27.285.000,00
„Изградња улице Воденичарска у с. Рајчиловци“ у дужини од 1400м	1.000,00	12.590.000,00		12.591.000,00
„Изградња улице Воденичарска у с. Рајчиловци“ у дужини од 1400м перод реализације 2023-2025	1.000,00	190.000,00		191.000,00
Модернизација и продужење улице Обесеница до улице Дрен у с. Рајчиловци у дужини од 560м перод реализације 2023-2025	1.000,00	7.839.000,00		7.840.000,00
Модернизација и продужење улице Обесеница до улице Дрен у с. Рајчиловци у дужини од 560м перод реализације 2023-2025	1.000,00	200.000,00		201.000,00

„Изградња улице између улица Средпопљска и М. Тита у насељу Изворштица“ у дужини од 350м перод реализације 2023-2025	1.000,00	33.284.000,00		33.285.000,00
„Изградња улице између улица Средпопљска и М. Тита у насељу Изворштица“ у дужини од 350м перод реализације 2022-2023	1.000,00	290.000,00		291.000,00
Пројекат безбеднији градови извор 15)	252.000,00			252.000,00
Изградња улице између улица Г Димитров и Параловски пут у дужини од 150м перод реализације 2023-2025	1.000,00			1.000,00
Изградња улице између улица Г Димитров и Параловски пут у дужини од 150м перод реализације 2023-2024	1.000,00			1.000,00
Модернизација дела улице Гаџовица у с. Рајчиловци у дужини од 100 м перод реализације 2022-2023	1.000,00			1.000,00
Модернизација дела улице Гаџовица у с. Рајчиловци у дужини од 100 м перод реализације 2022-2023	1.000,00			1.000,00
Изградња улице Чукар код улице Грујински пут	1.000,00			1.000,00
Пројекат "Семафоризација раскрснице улица С Петкова- М Тита и Радничке у Босилеграду"	1.000,00	6.831.000,00		6.832.000,00
Пројекат "Изградња улице од улице Лештава до улице Грински пут"	1.000,00			1.000,00
Пројекат "Изградња улице од улице Лештава до улице Грински пут"	1.000,00			1.000,00
Пројекат " Експропријација земљишта за просецање нове улице од Душанове до Радничке	1.000,00			1.000,00
Реконструкција општинског пута до планине Црноок у циљу побољшања туристичких капацитета општине Босилеград	1.000,00	6.270.575,00		6.271.575,00
Израда фекалне канализације насеља Магурка и Изворштица и насеља Добри Дол (По програму ЈП Услуга)	1.200.000,00			1.200.000,00
Израда фекалне канализације насеља Радичевци	1.000,00			1.000,00
Израда атмосферске канализације-одводњавање насеља Магурка	1.000,00			1.000,00
Изградња атмосферске канализације и реконструкција фекалне канализације у централном делу насеља Босилеград	1.000,00	31.344.162,00	47.078.413,00	78.423.575,00
Изградња колектора фекалне канализације	1.000,00	12.300.000,00	21.166.668,00	33.467.668,00
Уређење централног дела Босилеграда прва фаза	220.000,00			220.000,00
Уређење централног дела Босилеграда прва фаза(7680000 пис од републике и 220000 пис општина)	9.038.631,00			9.038.631,00
Изградња ЗОО објекта I фаза	1.000,00	199.000,00		
Изградња ЗОО објекта I фаза	1.000,00	799.000,00		800.000,00
Изградња сточне пијаце I фаза	1.000,00	199.000,00		200.000,00
Изградња сточне пијаце I фаза	1.000,00	799.000,00		800.000,00
Реконструкција и надоградња објекта за развој туризма "Градиште" плаћање ПДВ-а , надзора , координатора и приклучење на електро,водоводну,канализациону и телекомуникациону мрежу	1.000.000,00			1.000.000,00
Изградња Ски центар "Рамни дел"	1.000,00			1.000,00
Изградња Ски центар "Рамни дел"	1.000,00			
Опремање објекта за развој туризма "Градиште" у Босилеграду	1.000,00			
Опремање објекта за развој туризма "Градиште" у Босилеграду	1.000,00			
пројекат "Изградња водоводне и канализационе мреже до објекта Градиште"	1.000,00			
Реконструкција и санација фабрике Кобос	450.000,00			
Реконструкција и санација фабрике Кобос	25.236.164,00			

Реконструкција и санација фабрике Кобос	3.023.649,00			
Реконструкција и санација фабрике Кобос	4.769.924,00			
Реконструкција и санација фабрике Кобос	1.793.410,00			
Пројекат Израда водовода за МЗ Милевци , МЗ Ресен МЗ Млекоминци насеља Мутавцинци , на и насеља Воденици и зграда туризма у насељу Воденици (По програму ЈП Услуга)	5.000.000,00			
Израда прикључних водоводних линија у насељу Добридол	1.000.000,00			1.000.000,00
Реализација пројекта" Проширење градске мреже ради водоснадбевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут" фаза II	2.111.078,00			2.111.078,00
Реализација пројекта" Проширење градске мреже ради водоснадбевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут"фаза II	422.216,00			422.216,00
Реализација пројекта" Проширење градске мреже ради водоснадбевања насеља Ресен у општини Босилеград"	7.140.000,00			7.140.000,00
Реализација пројекта" Проширење градске мреже ради водоснадбевања насеља Ресен у општини Босилеград"	35.700.000,00			35.700.000,00
Проширење градског гробља	282.000,00			282.000,00
Набавка прикључне опреме за механизацију општине Босилеград- Набавка трактора са приколицом и додатном опремом за бушење	3.649.362,00			3.649.362,00
Набавка прикључне опреме за механизацију општине Босилеград-Набавка трактора са приколицом и додатном опремом за бушење	1.097.180,00			1.097.180,00
Пројекат израда плана генералне регулације Босилеграда-израда извештаја о стратешкој процени утицаја на ж. Средину ПГР-а (извор 13)	334.460,00			
Пројекат израда просторног плана општине Босилеград -236000 извор 13,	20.000,00			20.000,00
Пројекат израда просторног плана општине Босилеград -236000 извор 13,	236.000,00			236.000,00
Изградња (суфинансирање) стамбено - пословног објекта на ул. М Тита	677.375,00	677.375,00	677.375,00	2.032.125,00
Израда пројектне документације за АБ мост код бензинске пумпе у Босилеграду	1.000,00	150.000,00	250.000,00	401.000,00
Обележавање објекта кућним бројевима	1.000,00	1.490.000,00	1.500.000,00	2.991.000,00
"Израда пројектне документације за изградњу моста Изворшица - с.Рајчиловци (код цркве) са приступним саобраћајницама	1.000,00	490.000,00	500.000,00	991.000,00
"Израда пројектне документације за изградњу моста преко Лисинског језера - део коридора Босилеград - Сурдулица - Владичин Хан према Просторном плану РС"	1.000,00	1.450.000,00	1.990.000,00	3.441.000,00
Мапирање територије Босилеграда - путева и историјско -туристичких знаменитости	1.000,00	140.000,00	150.000,00	291.000,00
Пројекат "План детаљне регулације за туристички комплекс Градиште и скијалишта Рамни дел	400.000,00			400.000,00
У КУ П Н О			157.012.456,0	443.451.284,0
	147.477.355,00	184.273.080,00		24

ОСТАЛИ КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ

Б КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ				
Зграде и грађевински објекти-саобраћајна сигнализација	465.000,00			465.000,00
опрема за техничко опремање ЈСП по плану за унапређење безбедности саобраћаја	465.000,00			465.000,00
Пројектна документација-акциони план	300.000,00			300.000,00
Израда планске и техничке документације (По програму ЈП за ГЗиП)	200.000,00			200.000,00
Култивисана имовина	300.000,00			300.000,00
Зграде и грађ објеката	10.000,00			10.000,00
Машине и опрема	500.000,00			500.000,00
Нематеријална имовина ОУ	100.000,00			100.000,00
Набавка опреме за потребе општине у хитним случајевима и ванредним ситуацијама	200.000,00			200.000,00
Машине и опрема канцеларије за младе	20.000,00			20.000,00
Машине и опрема ПУ	450.000,00			450.000,00
Машине и опрема ЦК	656.400,00			656.400,00
Нематеријална имовина ЦК	90.000,00			90.000,00
Зграде и грађевински објекти ЦК	694.344,00			694.344,00
Машине и опрема НБ	270.000,00			270.000,00
Набавка књига и опреме НБ	125.000,00			125.000,00
Машине и опрема МЗ	100.000,00			100.000,00
УКУПНО	4.945.744,00			
 В КАПИТАЛНИ ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ				
Зграде и грађевински објект за потребе Дома Здравља	500.000,00			500.000,00
Машине и опрема за потребе Дома Здравља	950.000,00			950.000,00
Зграде и грађевински објект за потребе Основне школе	150.000,00			150.000,00
Машине и опрема за потребе Основне школе	1.000.000,00			1.000.000,00
Машине и опрема за потребе Гимназије	239.030,00			239.030,00

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету општине Босилеград за 2024. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице општине Босилеград www.bosilegrad.org